

Koninginnekruid bevat veel nectar en trekt daarmee verschillende vlinders. (Foto: Vlinderstichting)

De dagpauwoog komt veel in tuinen voor, hier op vlinderstruik. (Foto: AVVN)

Een distelvlinder drinkt nectar uit bloeiend knoopkruid

Bloeiende kruiden zoals lavendel zijn goed voor vlinders! (Foto's: Kars Veling)

Maak van uw tuin

Veel vlinders hebben het zwaar in Nederland, en hun aantallen nemen af. Toch kunt u met wat slimme aanpassingen van uw tuin een vlinderparadijsje maken. En met het vlindervriendelijk inrichten van de tuin helpt u ook andere insecten, zoals bijen en hommels. Maar hoe pak je dat aan? Het vlindervriendelijk maken van de tuin begint bij het kiezen van de juiste planten.

DOOR: INEKE KOOPMANS, VLINDERSTICHTING

Vlinders leven van nectar. Deze nectar is hun brandstof: ze hebben het nodig om te kunnen vliegen en eitjes te leggen. Nectar is te vinden in bloeiende bloemen. Vlinders zijn dus afhankelijk van bloemen en doen hun uiterste best die te vinden. Bloemen concurreren op hun beurt om de

aandacht van insecten. Mooie kleuren, sterke geuren... je zou kunnen stellen dat een bloem dient als 'uithangbord' van de plant, om zoveel mogelijk insecten te lokken. Voor de bloemen belangrijk, omdat veel insecten zorgen voor bestuiving.

Tuinen steeds belangrijker

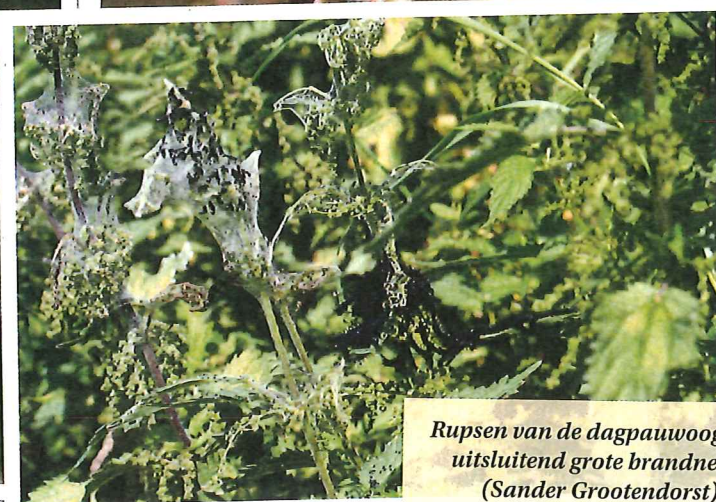
Tegenwoordig is het voor insecten lastig om voldoende nectar te vinden. Waar vroeger akkerranden vol stonden met bloemen, is nu weinig te vinden. De bonte weiden zoals ze in de Verkade-albums staan zijn nagenoeg verdwenen. Insecten moeten op zoek naar andere plekken waar bloeiende bloemen te vinden zijn. En daarmee worden onze tuinen, parken en het openbaar groen steeds belangrijker. In de tuinen wordt immers veel minder gif gebruikt en er is vaak een groot aanbod van bloeiende planten gedurende het hele jaar aanwezig.

Planten met veel nectar is dus het devies. Vlinders vliegen grofweg van april tot september. Het is daarom handig te kiezen voor planten met verschillende bloeitijden. Zo kunnen vlinders van het

Een vlinderstruik (Buddleja) bevat veel nectar en is behalve voor vlinders ook goed voor bijen (Ineke Koopmans)

Katjes bloeien in het vroege voorjaar en zijn een belangrijke voedselbron voor vlinders, zoals dit klein geaderd witje.

Rupsen van de dagpauwoog eten uitsluitend grote brandnetel. (Sander Grootendorst)

een vlinderparadijs

voorjaar tot het najaar voedsel vinden in uw tuin.

Vlinderplanten Top 10

Deze planten bloeien in verschillende seizoenen en bieden samen nectar van lente tot herfst. Ook goed voor bijen en andere insecten!

1. Vlinderstruik (Buddleja)
2. IJzerhard (Verbena bonariensis)
3. Beemdkroon (Knautia arvensis)
4. Damastbloem (Hesperis matronalis)
5. Hemelsleutel (Sedum spectabile)
6. Herfstaster (Aster novi-belgii)
7. Koninginnenkruid (Eupatorium purpureum)
8. Lavendel (Lavandula)
9. Vaste muurbloem (Erysimum)
10. Enkelbloemige afrikaantjes (Tagetes)

Kruidentuintje

Vlinders en bijen zijn gek op bloeiende kruidenhoekjes met rozemarijn, lavendel, kattenkruid, marjolein, tijm, of venkel. Hier is veel nectar te vinden!

Voor- en najaarsbloeiers

De eerste vlinders die in het voorjaar uit

*Een vlinder vriendelijke
tuininrichting helpt ook
insecten als bijen en
hommels.*

hun schuilplaats tevoorschijn komen, hebben honger na een lange winter. Vroege bloeiers zijn voor deze vlinders

belangrijk, zodat ze direct voedsel kunnen vinden. Denk aan wilg, sleedoorn, klein hoefblad, winterheide en prunus-soorten.

Net als veel andere dieren gaan ook vlinders in het najaar in rust. Maar voordat ze dat doen, zorgen ze ervoor dat ze veel voedsel opslaan. En daarom zijn najaarsbloeiers van belang voor vlinders! Op asters en hemelsleutel (Sedum) kan het een drukte van belang zijn. Sommige vlinders gaan met een volle buik op weg naar het warmere zuiden, andere vlinders houden hier hun 'winterslaap'.

Brandnetels – voedsel voor heel veel rupsen

Rupsen van de kleine vos, dagpauwoog, landkaartje, gehakkelde aurelia en atalanta leven bijvoorbeeld uitsluitend van

Hoe vlindervriendelijk is uw tuin?

Om dat te bepalen, hebben De Vlinderstichting en Tuinsms.nl een handig hulpmiddeltje ontwikkeld. Ga naar Tuinsms.nl en selecteer de planten die in uw tuin staan. Vervolgens kunt u berekenen hoe vlindervriendelijk de tuin is. Voor iedere nectar- of waardplant ontvangt u een bepaalde score. Ook vindt u tips om uw score te verhogen. Tuinsms.nl zorgt indien gewenst nog voor een steuntje in de rug: u krijgt precies op tijd een gratis bericht per sms of e-mail wanneer snoeien of ander tuinonderhoud nodig is. Meer weten? Kijk op www.tuinsms.nl of www.vlinderstichting.nl

Boekentips:

Een uitgebreide lijst van drachtplanten voor vlinders, bijen, hommels en andere insecten vindt u in de **brochure Biodiversiteit in tuin en plantsoen**. Prijs: € 3,00 (inclusief btw en verzendkosten), te bestellen via www.pph.nl. U kunt hem ook bestellen door storting van € 3,00 op giro rekening 14533 ten name van Plant Publicity Holland in Boskoop, met referentie 'Biodiversiteit in tuin en plantsoen' en met vermelding van uw adres.

'**Vlinders in de tuin**' geeft praktische aanwijzingen om van elke tuin, terras of balkon een aantrekkelijke plek te maken. Daarnaast geven de auteurs veel informatie over de levenswijze van diverse soorten vlinders, libellen en andere bijzondere tuinbezoekers als wolzwevers, lieveheersbeestjes en metselbijtjes. Met illustraties van Marjolein Bastin en meer dan 100 kleurrijke foto's. Te bestellen bij De Vlinderstichting voor € 11,50, bestelnummer: 0008. Wanneer u donateur wordt krijgt u dit boek gratis!

Tuinvlindertelling op 4 en 5 augustus

Wist u dat er wel 5 tot 10 soorten vlinders in een gemiddelde tuin leven? Tijdens de Landelijke Tuinvlindertelling van De Vlinderstichting kunt u de vlinders in uw tuin in kaart brengen. Kijk op www.vlindermee.nl, download het telformulier en doe mee!

De Vlinderstichting beschermt vlinders

Naast vlinders in de tuin zijn er natuurlijk ook vlindersoorten die op andere plaatsen voorkomen. In Nederland hebben veel van deze vlinders het zwaar. De Vlinderstichting doet er alles aan om de vlinders in Nederland te beschermen. Maatregelen om de vlinders en libellen te beschermen zijn hard nodig. Want veel bedreigde vlinder- en libellensoorten in kleine leefgebiedjes balanceren op de rand van uitsterven. En weg is weg! Ook u kunt De Vlinderstichting steunen. Meer weten? Kijk op www.vlinderstichting.nl.

grote brandnetel. Laat ze dus staan in een onopvallend hoekje!

Dubbelfunctie

Sommige planten hebben een dubbel-functie. Klimop biedt nectar in het najaar: vele vlinders, bijen, zweefvliegen en andere insecten zijn er dan te vinden. In de zomer biedt klimop ook nog voedsel voor de rups van het boomblauwtje, die zich te goed doet aan het blad.

De citroenvlinder is een van de bekendste tuinvlinders, die het de laatste jaren zwaar heeft. Vuilboom (ook wel sporehout genoemd) is de voedselplant van de citroenvlinderrups, maar biedt ook nectar voor vlinders en bijen.

Iets anders dan nectar

Sommige vlinders zijn in het najaar te vinden op rottende vruchten: ze drinken van het sap. Met name dagpauwoog, gehakkelde aurelia en dagpauwoog doen dit. Laat in het najaar daarom wat fruit liggen, daar doet u de vlinders een plezier mee!

Beschutte plekken

Vlinders en andere insecten zijn koudbloedig, warme beschutte plekken zijn dus belangrijk. Lekker opwarmen uit de wind en in de zon kan bijvoorbeeld in de beschutting van een haag. Kies voor een inheemse heg met meidoorn, vuilboom, wilde appel, kardinaalsmuts, wilde liguster /of spaanse aak. Waardevolle struiken voor allerlei dieren, vogels en insecten en die tevens veel sierwaarde bezitten. 🌱

*Atalanta op aster, een mooie najaarsbloei-er.
(Ineke Koopmans)*

